

گذری بر آثار خطی کتابخانه وموزه ملی ملک با موضوع امام جعفر صادق(ع)

به مناسبت گرامیداشت سالروز ولادت امام جعفر صادق(ع)، منتخبی از نسخه‌های خطی کتابخانه وموزه ملی ملک، موقوفه فرهنگی آستان قدس رضوی در تهران با موضوع این امام همام(ع) معرفی می شود. به گزارش

آستان نیوز، مجموعه آثار خطی کتابخانه وموزه ملی ملک با موضوع امام جعفر صادق(ع) دربردارنده آثاری با محوریت سخنان ارزشمند ششمین اختر تابناک آسمان امامت وولایت(ع) در موضوعات توحید، فقه جعفری، خلقت، ویژگی های سوره‌های قرآن وهچنین رساله‌هایی با موضوع های پزشکی وتعبیر خواب است. این رساله‌ها ونسخه‌های خطی با خط‌های

تأملی در ابعاد اعتقادی، عرفانی وفلسفی زیارت پیامبر اکرم(ص)

سلوک عاشقانه در حریم نبوی؛ سفری به سوی نور

در محضر نور محمدی وادراک این حقیقت که آن حضرت، واسطه فیض میان حق وخلق وحلقه اتصال میان عالم غیب و شهوداست. زائر با این شهادت، نه تنها به رسالت پیامبر(ص) اقرار می کند، بلکه به نقش بی پدیل او در هدایت بشریت و سعادت ابدی انسان هانیز گواهی می دهد.

در اوج این مناجات عاشقانه، زائر زبان به ستایش مقام والای پیامبر(ص) می گشاید و اعتراف می کند که: «فَيَلْغُ اللَّهُ بِكَ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُرْكَبِينَ...». این فراز اشاره ای است ظریف به این حقیقت که خداوند متعال، مقام ومنزلت پیامبر اکرم(ص) را از تمامی رسولان وفرستادگان خود برتر ووالتر قرار داده است. ایشان در عالم صدور وملکوت، نخستین آن ها هستند ودر عالم تبلیغ، نبوت ورسالت، آخرین وخاتم ایشان، هستی بانور وجود او آغاز شده وبا نام او به پایان می رسد. این، همان «مقام محمود» است؛ جایگاهی رفیع وبی نظیر که در آن، پیامبر(ص) به عنوان انسان کامل وجامع همه حقایق تجلی می یابد و هیچ مقامی از او بالاتر نیست؛ زیرا ایشان، غایت مقامات ونهایت کمال است. این مقام، تجلیگاه رحمت واسعه الهی و نشان دهنده عظمت وشکوه بی انتهای پیامبر رحمت(ص) است.

■ شکرهایی از هلاکت، تجدید پیمان بانبوت

در پایان این نیایش خالصانه، زائر زبان به شکر وسپاس می گشاید وبادلی سرشار از امتنان می گوید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اسْتَقْدَنَا بِكَ مِنَ الْهَلَكَةِ...». سپاس خدایی را که به واسطه وجود پیامبر(ص)، ما را از ورطه هلاکت وگمراهی نجات داد. او همان نوری است که در قرآن کریم وعده داده شده است:

بازخوانی سیره پیامبر اکرم(ص) در نوشتاری از آیت الله سیدمجتبی نورمفیدی

تجلی «رحمة للعالمین» در سیره پیامبر ﷺ و اوج اخلاق نبوی

بالمؤمنین رؤف رحیم»؛ «همانا پیامبری از خود شما به سويتان آمد که رنج‌های شما بر او گران است، بر هدایت شما حریص ونسبت به مؤمنان رؤف ومهربان است». این آیه

به وضوح نشان می دهد رنج ومشقت امت برایشان بسیار دشوار وناگوار بود ودر آیهای دیگر حتی اشاره شده از شدت اهتمام ودلسوزی برای امور مردم، نزدیک بوده جان خود را از دست بدهند. این عمق دلسوزی ورحمت، گواه دیگری بر جایگاه بی نظیر ایشان به عنوان «رحمة للعالمین» است.

■ سیره نبوی؛ اخلاق، رحمت وهدایت جامعه

ما چنین پیامبری داریم که با این دقت ورحمت بیکران، همواره مراعات حال دیگران را می کردند و به اخلاق نیکو توصیه می فرمودند. این ها همه جلوه هایی از رحمت واسعه پیامبر اکرم(ص) است. ایشان حتی در کوچک ترین جزئیات وابطاع اجتماعی نیز دقت داشتند و می فرمودند: «اگر سه نفر با هم جایی نشستند، اید، دو نفر از این جمع با هم نجوانکنند، زیرانجا کردن این دو نفر موجب رنجش و ناراحتی نفر سوم می شود». این سطح از توجه به ظرایف اخلاقی وروحیات انسان ها، برای ما درس آموز است، به ویژه روحانیت که در مسند هدایت مردم قرار دارند، باید به این نکات توجه ویژه ای داشته باشند.

موفقیت پیامبر اکرم(ص) در آن شرایط دشوار ومحیطی که پر از اعمال وآثار جاهلیت بود، از زنده به گور کردن دختران گرفته تا سایر رفتارهای قبیح، دقیقاً به خاطر همین رویکرد اخلاقی همراه با رحمت بود. امروزه این اعمال برای ما بسیار قبیح به نظر می رسد، زیرا از ظرف زمانی آن فاصله گرفته ایم؛ در حالی که در آن زمان، برخی این کارها را نشانه غیرت می دانستند وبا افتخار انجام می دادند. پیامبر(ص) با همین رفتارهای اخلاقی و رحمانی خود توانست ازل آن جامعه، انسان های

نسبتعلق،نسخ وشکسته نستعلیق در کاغذهایی همچون ترمه، فستقی و فرنگی کتابت شده و با تیماج مشکي، رویه ابری فرنگی یا میشین سرخ، سیاه، قهوه‌ای وسبز صورتی مجلد شده است. تعدادی از این آثار خطی منسوب به امام جعفر صادق(ع) است وبرخی از آن هانیز توسط اهل علم و معرفت همچون محمدبن حسن مشهدی طوسی وحسین زاهدی نوشته

نسخه خطی از کتابت آیت الله العظمی خراسانی

شده است، رساله «مصباح الشریعه ومفتاح الحقیقه» که منسوب به امام جعفر صادق(ع) است، از مهم ترین این آثار خطی به شمار می آید. از دیگر آثار نفیس این مجموعه می توان از رساله «منافع القرآن العظیم» نام برد که منسوب به ششمین امام شیعیان وروایتگر خواص سوره ها و آیات قرآنی است.

نسخه خطی از کتابت آیت الله العظمی خراسانی

خبر

کتابت آیات قرآن کریم در شب میلاد

پیامبر رحمتﷺ در حرم مطهر امام رضاﷺ

نمایشگاه هنرمندان خواهر دارالقرآن کریم همراه با کتابت آیات قرآن کریم در رشته های نقاشی، خط، تذهیب و معرق در حرم مطهر امام رضا(ع) برگزار شد. به گزارش آستان نیوز، سه شنبه ۱۸ شهر یور، نمایشگاه هنرمندان خواهر دارالقرآن کریم همراه با کتابت آیات قرآن کریم در رشته های تذهیب، معرق، نقاشی وخوشنویسی آیات قرآن کریم با حضور ۱۵۰ نفر از بانوان هنرمند واحد هنرهای قرآنی دارالقرآن کریم حرم مطهر رضوی، در رواق حضرت زهر(س) به مناسبت ولادت پیامبر رحمت(ص) و امام صادق(ع) برگزار شد.

کارشناس تفسیر واحد تفسیر و مسئول واحد هنرهای قرآنی خواهران دارالقرآن کریم در خصوص برپایی این نمایشگاه گفت: برای عرضه آثار هنری بانوان قرآنی، به مناسبت ولادت پیامبر رحمت(ص) و امام جعفر صادق(ع)، فرصتی فراهم کردیم تا استادان و هنرجویان بتوانند آثار خود را در رشته های نقاشی، خوشنویسی، معرق و تذهیب در معرض نمایش بگذارند که محور آثار، آیات قرآن و روایت های اهل بیت(ع) است تا هنر خود را در راه خدمت به قرآن به کار گیرند.

حسن زاده تأکید کرد: برگزاری این نمایشگاه در محیط معنوی حرم مطهر رضوی، فرصتی برای بانوان هنرمند قرآنی فراهم کرده تا توانمندی و آثار ارزشمندی که توسط استادان و هنرجویان خلق شده را عرضه کنند.

وی عنوان کرد: در این نمایشگاه، ۳۰۰ اثر هنری از حدود ۱۵۰ استاد و هنرجوی دارالقرآن کریم به نمایش گذاشته شده که در محورهای قرآن، حدیث، جنبه مقاومت وشهدای جنگ تحمیلی ۱۳روژه ایران و اسرائیل تولید شده است.

آغاز زندگی مشترک زوج های جوان سراسر کشور در روز میلاد پیامبر رحمت

نوای عشق در صحن و سرای رضوی

همزمان با میلاد پیامبر نور و رحمت، حضرت محمد مصطفی(ص) وششمین اختر تابناک آسمان امامت امام جعفر صادق(ع)، مشهدالرضا(ع) با حضور زوج های جوانی از سراسر ایران که عاشقانه به بارگاه ملکوتی امام رضا(ع) مشرف شدند، حال و هوای ویژه ای داشت. به گزارش آستان نیوز، «ضیافت رضوان» نامی است که روی این برنامه پرمهر نهاده بودند تا ۵۰ زوج جوان کمربخوردار با همت خیوان ونیکوکاران، زندگی مشترکشان را در جوار بارگاه ملکوتی ثامن الائمه(ع) آغاز کنند.همزمان با نوای ملکوتی «یا ثامن الحجج(ع) زوج های جوان با عبور از باب الجواد(ع) وارد حرم مطهر رضوی شدند. این کاروان پس از تشرّف به صحن پیامبر اعظم(ص)، از صحن آزادی وسپس صحن پنجره فولاد عبور کرده ونهایتاً با حضور در رواق دارالحجه(عج)، مراسم خطبه عقد خود را در فضایی معنوی وسرشار از نور الهی برگزار کردند.غلامرضا خالصی، مسئول این کاروان در حاشیه این مراسم از جزئیات این برنامه گفت: امروز روز بسیار مبارکی است چون شاهد حضور زوج های جوانی از سراسر ایران هستیم که در این فضای نورانی گرد هم آمده اند تا آغاز زندگی مشترکشان را در جوار امام رضا(ع) جشن بگیرند.

وی با اشاره به اینکه سهمیه زوج ها از سه ماه پیش به استان ها اعلام شده، ادامه داد: زوج های جوانی از سراسر ایران را در کنار خود داریم تا سه روز را در این فضای نورانی تجربه کنند و ضمن بهره مندی از معنویات حرم مطهر، با دلی سرشار از امید وتوکل راهی خانه های بخت شوند. خالصی با قدردانی از مشارکت آستان قدس رضوی در اجرای این طرح، بیان کرد: همکاری بسیار خوبی را از سوی تمام بخش های آستان قدس رضوی شاهد بودیم و حضور و همکاری خدام سبب دلگرمی و آرامش این زوج ها بود.

صحبت که به اینجا می رسد، اشک شوق در چشمان زوج ها حلقه می زند. یکی از این زوج های جوان، از دیار کرمان گفت: اینکه در این روز مبارک، در حرم منور آقا، زندگی مان را زیر سایه امام رضا(ع) آغاز کردیم، برای ما نهایت سعادت است. میلیون ها نفر آرزوی حضور در این حرم مطهر را دارند و امروز این توفیق نصیب ما شد تا اینجا باشیم و این برای ما از هر چیزی باارزش تر است.

اینجا ندیده ایم گدایی که دلخور است/ اینجا فقیرها چقدر جیبشان پر است، کاظم رحمانی با خواندن این بیت، اظهار کرد: آقا هیچ کس را دست خالی از درش رد نمی کند. لطف و یاری حضرت حق و عنایات حضرت رضا(ع) در لحظه لحظه زندگی، تحصیل و ازدواجمان جاری بوده است.مریم خانم نیز با لهجه جنوبی اش گفت: امروز خاطره انگیز ترین روز با هم بودنمان است. خدا این روزها را از ما نگیرد؛ از اینکه زندگیمان را در جوار امام هشتم(ع) آغاز می کنیم در پوست خود نمی گنجیم. برای همه آرزو کردیم تا به حق همین صاحب خانه همه جوان ها خوشبختی وعاقبت به خیر شوند.

در پایان مراسم، خطبه عقد برای زوج ها قرائت شد؛ حالا درهای رحمت الهی گشوده شده و خدا دنبال بهانه ای است تا دعاهای این پندگانش را استجابت کند. عاقد شروع می کند، عروس خانم آیا وکیلیم؟ با اجازه امام رضا(ع) و پدر و مادرم بله. عاقد بله آقا داماد را هم می گیرد، همه دست هایشان را به آسمان بلند کردند و برای خوشبختی وعاقبت به خیری فرزندانشان دعا کردند.

رحمت وخاندان مطهرش رهنمون می کند.

■ سلام و القاب؛ دروازه های ورود به حریم نبوی

نخستین گام در این سلوک عاشقانه، نثار سلامی است از اعماق جان، سلامی که نه فقط تحیتی ظاهری، بلکه اعلام وفاداری، تسلیم وتجدید عهدی است با پیامبری که تمام هستی، وامدار وجود او است. این سلام، پژواکی است از ندای فطرت، سرودی است در ستایش عظمت واقراری است به مقام والای رسول خدا(ص). اما این سلام، فراتر از این ها نیز هست؛ در باطن خود، معنایی ژرف تر نهفته دارد: فنا شدن در سلام حق. زیرا پیامبر(ص) مظهر اسم «السلام» خداوند است وزائر باسلام برایشان، نه تنها به محضر ایشان بار می یابد، بلکه وارد حریم امن الهی می شود ودر پناه رحمت بیکران او، از هر گزندی مصون می ماند. این سلام، آغازی است بر یک سفر معنوی، سفری به سوی نور وحقیقت، سفری که در آن، جان زائر از انوار محمدی سیراب می شود.

پس از سلامی که جان را به حریم امن الهی رهنمون می سازد، نوبت به زمزمه القایی می رسد که هر یک دریچهای می گشایند به سوی ابعاد گوناگون مقام والای پیامبر(ص): «یا رَسُوْلَ اللهِ»، «یا خَلِیلَ اللهِ»، «یا صَفِیَّ اللهِ»، «یا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِینَ... و... و... و...». این دعاها، تنها نام هایی بر زبان جاری شده نیستند، بلکه تجلیگاه حقیقت محمدی ونشان دهنده مقامات وجودی نور نبوی هستند. اودر مقام شریعت، رسول است وپیام آور وحی الهی؛ در مقام قرب، خلیل است ومحرم اسرار ربوبی؛ در مقام فیض، رحمت است ومنشأ برکات آسمانی؛ ودر مقام هدایت، چراغی فروزان است که ره گمشدگان را به سوی نور رهنمون می کند. این القاب، نه فقط اوصافی برای ستایش، بلکه کلید هایی هستند برای فهم ژرف ای وجودی پیامبر اکرم(ص) ودرک جایگاه

دیدگاه

بازخوانی سیره پیامبر اکرم(ص) در نوشتاری از آیت الله سیدمجتبی نورمفیدی

مریم احمدی شیروان |
ایام میلاد پربرکت نبی مکرم اسلام حضرت محمد مصطفی(ص) و رئیس مذهب شیعه امام جعفر صادق(ع) فرصتی است برای تأمل در سیره و اوصاف بی نظیر پیامبر رحمت حضرت محمد(ص) به ویژه صفت برجسته «رحمة للعالمین». ایشان که گستره ای از انسان ها تا تمام هستی را در بر می گیرد وبا اخلاق حسنه، پایه های ایمان را تقویت می بخشد، در ادامه، فرمایشات آیت الله سیدمجتبی نورمفیدی، رئیس پژوهشکده فقه معاصر درباره جلوه های رحمت واسعه نبوی را می خوانید.

■ تجلی رحمت واسعه نبوی در سیره عملی

است. در این میان، پیامبر مکرم اسلام(ص) به طور ویژه و برجسته به عنوان پیامبر رحمت معرفی شده اند. تجلی این رحمت واسعه را می توان در سیره عملی ایشان به وضوح مشاهده کرد. به عنوان نمونه، در جریان جنگ احد که فشارها و آزار واذیت دشمنان به اوج خود رسیده بود، عده ای یاران به محضر ایشان شرفیاب شده و تقاضا کردند از خداوند بخواند دشمنان را نابود کرده و آنان را به عذاب الهی گرفتار کند.

در حالی که در امت های گذشته، گاه پیامبران به نقطه ای می رسیدند که از خداوند تقاضای عذاب برای دشمنان می کردند، پاسخ پیامبر اکرم(ص) در این موقعیت دشوار، درس آموز وبی نظیر بود. ایشان در پاسخ فرمودند: «انی لم ابعث لئاناً و لکنی بعثت داعیاً و رحمة» یعنی «من برای نفرین کردن معبود نشده ام، بلکه به عنوان دعوت کننده ورحمت فرستاده شده ام». سپس در اوج آزار و اذیت و دشمنی، دست به دعا برداشتند و فرمودند: «اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون» خداوند! قوم من را هدایت کن، زیرا آنان نمی دانند. این اوج رأفت ومهربانی است که در سخت ترین شرایط، به جای نفرین، برای هدایت دشمنان